

KVINNECOLLEGET WELLESLEY

Her startet Clintons politiske karriere

Utenriks side 10 og 11

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 70, utgave 28 | www.universitas.no | onsdag 26. oktober 2016

Ny student-
leder på BI

VIL SLÅ NED PÅ UKULTUR

Nyhet side 8

SiO-kantinene: KOSTER MATEN MER MED HEKTOPRIS?

Nyhet side 13

KORFORENING VED
VETERINÆRHØGSKOLEN:

Beskyldes for å filme studenter UTEN KLÆR

Nyhet side 6 og 7

redaktør: **Torgeir Mortensen**
torgeirm@universitas.no 454 72 320

nyhetsleder: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

fotosjef: **Adrian Nielsen**

desksjef: **Lise Blekastad**

nettredaktør: **Sondre Myhre**

magasinredaktør: **Kaja Storøsten**

MENINGER

SiOs stille matrevolusjon

Iett år har det murret blant studenter. Etter at student-samskipnaden la om til hektopris i flere av kantinen sine har misfornøyde kunder maset og kjaset om hvor dyrt det har blitt. «Nå betaler jeg glatt 100 kroner for mid-dagen min», raser en. «Nå koster kokt pasta 140 kroner kiloen», hoier en annen.

Sannheten er en ganske annen. En pristest Universitas har gjort denne uken, med egen vekt, viser at hektoprisen i blant annet Frederikkekantinen er nesten nøyaktig lik prisen i kantinen på Det samfunnsvitenskapelige fakultet på Blindern. Du betaler altså ikke mer når du plukker maten din selv.

Saken belyser en utvikling som de siste årene har foregått i det stille. Matavdelingen til samskipnaden har gjort flere smarte grep som sammen har hevet kantinematen til det nær ugjenkjenkelige. For bare tre år siden ble maten stem-plet som dyr og dårlig av studentene, ifølge SiOs egen mar-kedsundersøkelse. Med god grunn. Illustrerende nok ble risengrynsgro-ten – en helt middels grøt, tross alt – i mange år sett på som det ypper-ste samskipnaden hadde å by på.

Rektoren ved Mu-sikkhøgskolen totalslak-tet SiO-maten så sent som høsten 2014. Slik er det heldigvis ikke lenger.

Nå er salatbaren digg og fisken smaker mer enn bare olje. Og har du prøvd tacoen? Tacoen, som var selve symbolet på SiO-matens fallitt, har hevet seg betraktelig.

Samtidig er ikke matgruppen redd for å teste ut nye konsepter. I tillegg til buffetløsningen åpnet de i fjor opp Kutt Gourmet på Blindern. Kutt lager rimelige retter utfra hvilke råvarer som er tilgjengelige, råvarer som ellers ville blitt kastet. SiO Mat og Drikke viser at de forstår hva som er deres målgruppe – studenter. Studenter stemmer, i mye større grad enn resten av befolkningen, på typiske miljøpar-tier. Studenter er opptatt av bærekraft, spesielt når det også er billig.

Det er få ting folk nyter mer enn å klage. Og det folk liker enda bedre er å klage over priser. Men maten til SiO har selv blitt en nytelse. Det er liten tvil om at det står både kløkt og beinhardt arbeid bak SiOs matrevolusjon de siste to årene. Det er vel verdt en applaus.

Hva synes du om maten hos SiO? Send inn leserbrev og reak-sjoner til Universitas på universitas@universitas.no

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Louise Faldalen Prytz**
l.f.prytz@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Forskningsformidling må bli like kult og viktig som det å forske.

Akademias holdningsproblem

kommentar

Thea Skyvulstad,
journalist i Universitas

Forrige uke ble det presentert gjennombrudd på Universitetet Oslo som definitivt vil forandre fremtiden. Fikk du det med deg? Sannsynligvis ikke. Forskningsfestivalen Cutting Edge blir arrangert hvert år i forbindelse med Oslo Innovation Week.

Målet er å vise hvordan forskning, utdanning, vitenskap og teknologi sammen har et stort po-tensial for verdiskaping. At du kanskje ikke fikk det med deg er en del av et stort problem når det gjelder forskning.

For høyskoler og universi-teter skal forskningsformidling prioriteres like høyt som utdanning, innovasjon og forskningen selv.

Hos UiO, som skilter med verdensledende forsker-miljøer, fordeles formidlingsansvaret på institut-tene, fakultetene, det sentrale nivået og forskerne selv. Da blir det lett å tenke seg at oppgaven havner mellom to stoler, og at ingen egentlig tar ansvar. Det er tydelig at det ligger mye vilje hos universi-tetet, men det kan se ut som de mangler en klar strategi for formidlingen.

Ja, forskningsformidling er vanskelig. Store gjen-nombrudd blir ofte enten utilgjengelige og ufor-ståelige, eller fordummet og forenklet til det banale. Begge

delers er problematisk. Når forskningen blir fordummet ødelegger man både forsknin-gen i seg selv og folks forståel-se av forskning. Vanlige folks forståelse av forskningen og dets resultater er en viktig del av den kritiske samfunnsde-batten i et levende demokrati. Det har lenge vært uenighet om hvem som har ansvar for at forskningen ikke blir

formidlet. Den amerikanske forfatteren Bill Bryson er en av dem som har kritisert forskerens rolle.

«Store gjennombrudd blir ofte enten utilgjen-gelige og uforståelige, eller fordummet og for-enklet til det banale»

Historiske skråblikk, av og på Randen

Arkivaren

Mads Randen

Universitas, ikke vaktbikkja til SiO i hvert fall

«Det har i lengre tid vært murring i studentmas-sen etter at Fredrikkekantina på Blindern la om til buffé. Denne murringen tok Universitas på alvor og tok vekten fatt for å sjekke om prisene er skrudd opp (se s.12). I 1975 hadde en tilsvarende murring bredt seg, da onde tunger ville ha det til at det var dyrere på SiOs matbutikk enn «vanlige butikker». Vaktbikkja Universitas kunne avsløre at ryktene var sanne. En handlekurv var hele 9,9 prosent dyrere! Ved å ikke handle på SiOs butikk kunne man spare to øre per liter helmelk, 89 øre per boks hermetiske torskerogn og hele 15 øre per kneip. Arkivaren gratulerer!

Universitas nr.4/5, 1975

Per Fugellis hardeste kamp

«Det kan virke som om medisinstudiet har endret seg mye på 22 år. Studiet som i dag forbindes med slit, strebere og prestisje hadde en litt annen profil i 1994. Da var Per Fugelli professor og skulle gjøre medisinstudentene klare for sin tøffeste oppgave: å helbrede jorden. «Jordkloden er en krevende pasient» sa Per Fugelli til Universitas. Arkivaren etterlyser flere som tenker utenfor boksen og krever at samfunnsøkonomene begynner «å regne med Per Fugelli».

Universitas nr.20, 1994

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Han mener at forskeren har en tendens til å isolere seg fra allmenheten, og dermed glemmer formidlingen.

At forskerne ikke tar ansvar for egen formidling, er synd. Men er de hele problemet? Kristian Gundersen og Dag O. Hessen, begge anerkjente professorer og forskere ved UiO, mener derimot at journalistene verken er profesjonelle eller kritiske nok, og at de derfor må ta sin del av skylden. Selv om Gundersen er en god formidler, er dette håpløs ansvarsfraskrivelse som illustrerer problemet Bryson peker på.

Det kan også gå på helsen løs når viktig forskning blir aktivt gjemt bort. Jan-Ole Hesselberg, ledende fagsjef ved Extrastiftelsen, har tatt til orde for at all helseforskning skal forhåndsregistreres for å unngå selektiv publisering av forskningsresultater. Problemet innen helseforskning er at forskning som viser positiv effekt av et legemiddel har mye større sjanse for å bli publisert enn forskning som ikke viser effekt. Derfor blir kun halvparten av forskningsresultatene publisert. Det er lett å tenke seg at dette gjelder for flere fagfelt.

Forskning må bli mer tilgjengelig for folket. Det er et prinsipp som både forskere og journalister burde hedre. Det må lages klare strategier for hvem som har ansvar for formidlingen, og man bør opprette et forhåndsregister for å sikre at alle forskningsresultater blir publisert. Flere må ta tak, og løsningen er ikke å kaste penger på problemet. Det må en holdningsendring til. Både hos forskeren selv, men også instituttene de jobber for og norske journalister. Det må være en forutsetning at man vil dele forskningen sin med verden, og en klarere ansvarsfordeling bør være et mål.

Blikket

av **Dorthe Karlsen**

East Village: Ikke bare nordmenn er bekymret for at Trump skal bli USAs nye president. Beboere av New York City jobber mot at nettopp det skal skje. Clinton ligger godt an til å vinne staten, og leder med over 20 prosent på meningsmålingene.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: [@universitas_no](https://twitter.com/universitas_no)

instagram: [universitas_offisiell](https://www.instagram.com/universitas_offisiell)

For oppdaterte studentnyheter.

nyhetsleder: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

NYHET

Rolness hyller punk-professor

PROFESSOR VICIOUS: Tidligere Universitas-skribent og nåværende sosiolog, samfunnsdebattant, islamkritiker og artist Kjetil Rolness, hyller UiO-professor Kalle Moene for hans innsats i en video om ulikhet i verden. I et Facebook-innlegg skriver Rolness: Norsk økonomiprofessor og forsker på høyt internasjonalt

nivå snakker enkelt, forståelig og engasjert - og på dannet bergensk - om den økende ulikheten i verden (ikke minst innad i land med høy vekst, som India og Kina), mens han ser ut som en bassist i et engelsk post-punkband fra tidlig åttital, klar for reunion-turné. <3 Kalle Moene.

FAKSIMILE: DET SAMFUNNSVITENSKALIGE FAKULTET/UiO

STUDENTENES REPRESENTANTER:

Nekter å kommentere lederlønninger

Krever svar: Hashem Jafari, representant i Velferdstinget, synes det er rart at de andre representantene ikke vil ta stilling til saken.

Universitas spurte representantene på Velferdstinget om SiO-direktørens skyhøye lønn. De fleste ville ikke svare.

Lederlønninger

tekst Markus Slettholm
foto Adrian Nielsen

På to år økte SiO-direktør Lisbeth Dyrbergs lønning med 400 000 slik at hun i enden av 2015 hadde håvet inn 1,7 millioner kroner, skrev Universitas i forrige uke.

Lønningen til direktøren er bestemt av hovedstyret i studentsamskipnaden der studenter har stem-

meffertallet. Studentene er valgt inn fra Velferdstinget (VT) som er et organ som skal jobbe for studentvelferd.

Derfor har Universitas forsøkt å kontakte studentrepresentantene i VT for å høre hva de mener om saken. Det skulle vise seg å ikke bli så lett som man kanskje kan forvente seg. Av Velferdstingets 37 representanter besvarte 17 av dem våre henvendelser. Av de 17 som svarte, var

det kun fire som valgte å ta stilling til saken.

SiO er ikke OBOS

Hashem Jafari fra Grønn liste (UiO) var en av få som svarte på Universitas' forespørsel. Han er svært kritisk til SiO-toppens lønning.

– Vi er et studentorgan, ikke OBOS. Det strider imot det vi står for. Jeg visste ikke at direktørene hadde så høye lønninger.

Jafari mener representantene i Velferdstinget burde være tydeligere og tørre å mene noe om saken.

– Studentdemokrati handler om

å uttrykke seg i slike saker.

Studentpolitikeren mener heller ikke det er noen selvfølge at høye lederlønninger fører til kompetente ledere og er kritisk til prioriteringen av pengene.

«Vi er et studentorgan, ikke OBOS.»

Hashem Jafari,
velferdstingsrepresentant

– Semesteravgiften burde gå til å bygge flere studentboliger, ikke betale for direktørens lønn. Vi studenter har ikke råd til å gi bort én eneste ekstra krone til disse lønningene.

Full tillit til styret

Aleksander Gjøsæter, leder i Velferdstinget, mener det er nødven-

dig å bruke de summene som blir brukt på organisasjonens ledelse.

– For å sikre at man har en ledelse som er så bra som mulig, må man sørge for konkurransedyktige betingelser.

Han sier videre at han har full tillit til SiO-styret, og at han er sikker på at de fatter beslutninger som gjør at SiO er konkurransedyktige. Velferdstingslederen mener det er bra de folkevalgte ikke uttaler seg om ting man ikke har lest seg opp på.

– Det er tegn på et godt demokrati at representantene vil vite mye om saker før de uttaler seg, sier han.

Gjøsæter er tydelig på at SiO ikke bruker penger direkte fra semesteravgiften på lederlønninger. SiO får store tilskudd fra staten i tillegg

«Lille Marius» selger flyttelasset

HELT KONGE: Tidligere i år skrev Universitas i en notis at Marius Borg Høiby, sønn av kronprinsessen, flytter til USA for å studere sammen med sin venninne Linn Helena Nilsen. Men før han pakker sakene og drar for å studere selger han bort det mest overflødige, skriver Se og Hør. Med Slottet oppført som adresse selger han blant annet en

trillekoffert fra det franske luksusmerket Louis Vuitton. Vesken kostet 18 400 kroner ny, men Marius hevder at den er verdt 24 000 kroner siden den gikk ut av produksjon for tre år siden. «Kom gjerne med bud, skambud besvares ikke», skriver han selv i annonsen. I tillegg til vesken selger han en klokke, en jakke og en liten båt. Løp og kjøp!

Studenter sier ja til nikab

STUDENTENGASJEMENT: Selv om kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen allerede i 2017 kommer til å starte arbeidet med å innføre et forbud mot nikab på norske læresteder, taler Norsk studentorganisasjon (NSO) regjeringen midt imot. I en uttalelse slår organisasjonen fast at de ikke ønsker et generelt forbud mot heldekkende

hodeplagg i høyere utdanning. – Der som et enkelt klesplagg ikke er til hinder for gjennomføring av undervisning, er det heller ikke grunnlag til å forby det. Det må ligge en faglig vurdering til grunn dersom vi skal hindre enkeltpersoner fra å kle seg som de selv ønsker ved høyere utdanningsinstitusjoner, sier Marianne Andenæs, leder av NSO.

Arkivfoto: Hans Dalene Hval

skyhøye

Synes du lønnen til SiO-direktør Dyrberg er for høy?

JA:

Torkild Bjorvand (HiOA)

Hashem Jafari (UiO)

Maren Høyland (UiO)

VIL IKKE KOMMENTERE:

Maria Bakke (Westerdals)

Lars Bakkom (Polithøgskolen)

Eivind Langøigjellen (Høgskolen Kristiania)

Malin Gjerv (SBIO)

Tina Sørensen (HiOA)

Rune Keisuke Kosaka (HiOA)

Tord Viktor L. Joensen (HiOA)

Adrian Hasnaoui (UiO)

Markus Asprusten (UiO)

Hedda Weston (UiO)

Øystein Buraas (UiO)

Jostein Sjaaeng (UiO)

Kari Anne Andersen (UiO)

NEI:

Even Opsal (SBIO)

IKKE BESVART:

Hege Aketun (Norges Idrettshøgskole)

Nora Krokan (SBIO)

Jeanette Paulsen (HiOA)

Milan Golubovic (HiOA)

Bendik Kilander (HiOA)

Karoline Wergeland Kaldråstøyl (HiOA)

Zeeshan Aslam (HiOA)

Anja Aardal (UiO)

Fujan Parsa (UiO)

Vetle Hedlund (UiO)

Elisabeth Mørkved (UiO)

Håkon Reinertsen Borgos (UiO)

Elin Granlund (UiO)

Synnøve Kronen Snyen (UiO)

Cathrine Fystro (Høgskolen Kristiania)

Lena Førde (SBIO)

Kjøoe Størholdt Sivertsen (HiOA)

til semesteravgiften som betales to ganger i året. Selv om alt ender opp i samme budsjett, mener han det er viktig å presisere at SiO ikke direkte bruker studentenes penger på høye lederlønninger.

– De pengene man betaler i semesteravgift går tilbake til studentene og ikke til lønn av SiOs daglige leder, sier han.

– Ikke veldig høye

– Tror du studenter flest stiller seg bak så høye lederlønninger?

– Det er ikke veldig høye. Det er en lønn som gjenspeiler ansvaret som ligger i å lede en organisasjon som er i konkurranse med store, private bedrifter i Oslo. De lønningene som SiO gir til sine ansatte er ikke ledende for markedet, de er

konkurransedyktige, sier Gjøsæter.

Makten er hos studentene

Hashem Jafari sier han er klar over makten studentene i Velferdstinget har.

– Jeg tror det vil bli en diskusjon på neste møte. Vi kommer til å stille spørsmål til hovedstyret om SiO-toppenes lønninger.

Aleksander Gjøsæter understreker at representantene gjerne må fremme de sakene de ønsker, men at arbeidsutvalget ikke vil løfte spesielle saker.

– Vi har tiltro til styret og at de gjør de riktige beslutningene. Om noen mener noe annet, gleder jeg meg til å ta den debatten, sier velferdstingslederen.

universitas@universitas.no

INTERVJUET

■ HVEM: Gyda Løken Sirseth

■ HVA: Hetses etter TV2-sak

Sykepleierstudent: Gyda Løken Sirseth vil ikke bli vasket av medstudenter, men tvinges av ledelsen på HiOA.

Ville ikke kle av seg – blir hetsset

Sykepleierstudiet

tekst Gard Oterholm
foto Adrian Nielsen

Gyda Løken Sirseth ville fritas fra å kle av seg og bli kroppsvasket av medstudenter. Nå hetses hun på nett.

– **Hetsen startet etter intervjuet med TV2, men hvordan startet egentlig det hele?**

– Det begynte med at vi skulle kle av oss til undertøyet og bli vasket av medstudenter. Jeg ble sjokkert, og sa til veilederen at jeg ikke taklet dette. Jeg ble sendt videre til studielederen som fortalte at jeg ikke hadde noe valg. Mot min vilje ble jeg derfor med.

– **For det handlet bare om medstudenter. Du kunne vasket en naken pasient helt fint?**

– Hvis folk tror dette handler om å vaske andre har de misforstått kraftig. Jeg vil ikke kle av meg foran medstudenter og la de vaske meg. Jeg har jobbet fem år med helse, blant annet på sykehjem, og har ingen problemer med å vaske andre. Jeg tror mange misforstår eller mangler evne til å sette seg inn i saken med tanke på tilbakemeldingene fra enkelte.

Hva slags tilbakemeldinger?

– Jeg ble plutselig ringt opp av familie og venner som var på gråten da de hadde lest drøye kommentarfelt som omhandlet meg på diverse plattformer på nett. Jeg har av samme grunn valgt å stenge kommentarfeltet på bloggen min og alle usaklige, usmakelige kommentarer på min egen vegg blir slettet fortløpende. Slike mennesker velger jeg ikke å kaste vekk tiden min på. Jeg fikk også høre at jeg var i hardt vær inne på Mannegruppen Ottar. Der er jeg ikke medlem så jeg vet ikke om det er sant eller ikke.

– Men hva reagerer de på?

– De sier at man må lære empati, og du skal kjenne på hvordan det er å ligge der og bli vasket av andre. Det synes jeg er tulle. Jeg har selv vært pasient og man setter veldig pris på hjelp når man trenger det. Om vi trenger denne ene timen for å sette oss inn i pasientsituasjonen ville Helse-Norge vært fucked.

– Hva synes du om at folk hetser deg?

– Jeg leser ikke all dritt på nettet. Jeg tar opp ting, og er vant med uenighet og at enkelte går til personangrep. Det er ganske drøyt når en tenker på sakens karakter. De snakker om empati, men har så lite av det selv. Jeg har også fått mange meldinger fra utdannede

Dette er saken

■ Sykepleierstudentene må kle av seg og vaske hverandre som en del av undervisningen.

■ Studenten Gyda Løken Sirseth ble nektet å fritas.

■ Etter at TV2 omtalte saken hetses hun på nettfolk som sier takk og tilbyr støtte, inkludert både studenter og ut.

sykepleiere.

– Hvorfor tror du dette skaper sterke reaksjoner?

– Folk leser seg sikkert ikke opp på ting. Kanskje de misforstår eller bare leser tittelen. De bare skyter fra hoften og kommenterer uten å vite noe. Jeg har hørt mange usaklige ting om utseende og hvordan jeg snakker. Jeg hadde jo 40 i feber da jeg ble intervjuet av TV2, så folk får holde på. Man har i det minste en sak når folk reagerer.

– Tror du noe vil bli endret?

– Det må jo det. Alt er i endring hele tiden, og før satt folk sprøyter på hverandre første året på utdanningen. Man gjør jo ikke det lenger. Det henger ikke på greip om det ikke blir noen endring. Det er snakk om et fritak og eventuelt innføring av nasjonale retningslinjer. Hvorfor i alle dager er det ikke nasjonale krav om denne undervisningen er så viktig?

universitas@universitas.no

FORENINGSSKANDALE PÅ VETERINÆRHØGSKOLEN

– Vi ble
uten k

Veterinærhøgskolen: Det var mannlige studenter ved Veterinærhøgskolen som hadde muligheten til å bli med i koret Bjældeklang. Opptaket til koret var litt utenom det vanlige

Studenter på opptak til studentforening skal ha blitt filmet nakne uten tillatelse og bedt om å slikke tamponger fulle av alkohol.

Veterinærhøgskolen

tekst Mads Randen
foto Håkon Benjaminsen

– Når vi var fulle nok, tok de telefonene våre og tok oss med inn på et mørkt rom – én og én. Der ble vi servert kanskje ti shots med forskjellig ekkelt innhold.

Slik beskriver en student opp-
taksritualet til studentforeningen

og mannskoret Bjældeklang, ved Veterinærhøgskolen på Norges miljø- og biovitenskaplige universitet (NMBU) til studentavisen Journalen ved Høgskolen i Oslo og Akershus.

Den mannlige studenten, som ønsker å være anonym, forteller at en tampong ble fylt opp av drinken Bloody Mary, og han fikk beskjed om å slikke den.

– Etter å ha drukket shotsene,

ble vi bedt om å kle oss nakne foran de som hadde ansvaret for opptaket, sier han til studentavisen.

Filmet nakne

En person skal deretter ha kommet inn i rommet og filmet studenten mens han fortsatt var naken. De spurte ikke om tillatelse til å filme, ifølge studenten.

Medstudenter skal senere ha fortalt ham at filmene av de nakne studentene ble vist på en fest. På denne

filmen var kun overkroppene var synlige. Også Universitas ble tipset om saken.

Den anonyme studenten er svært kritisk til mannskorets opptaksritualer, og forteller at også flere andre studenter han har vært i kontakt med er enige, skriver avisen.

Tidligere i høst avslørte

Universitas at seksualiserte opptaksintervjuer foregikk hos bar-

tenderutvalget på BI i en årrekke. Her fikk studenter også beskjed om å strippe, i tillegg til å simulere oralsex. Styret i Studentforeningen ved BI Oslo (SBIO) valgte å tvangs-
nedlegge studentforeningen etter avsløringene.

Positive tilbakemeldinger

Journalen har tatt kontakt med Svein Inge Arnestad i Bjældeklang. Han beklager hendelsen til avisen, men kjenner seg likevel ikke helt igjen i fremstillingen av saken.

– Det er beklagelig om noen føler det slik. Vi arbeider hele tiden for å skape et hyggelig miljø for alle nye medlemmer. Dersom noen kom-

«De vi har hatt muligheten til å snakke med har hatt positive tilbakemeldinger»

Alexander Figenschau, Bjældeklang

film klær

mer med kritikk, tar vi det til etterretning. Filming uten samtykke er ikke greit, og vi vil jobbe med rutinene rundt opptak for å unngå dette i framtida, sier Arnestad til Journalen.

Når Universitas spør hva i fremstillingen han ikke kjenner seg igjen i, henviser han videre til leder Alexander Figenschou.

– Vi kjenner oss ikke igjen i den fremstillingen som ble skrevet. De vi har hatt muligheten til å snakke med, som har gjennomført opptaket, har hatt positive tilbakemeldinger, skriver Figenschou i en e-post til Universitas.

Imidlertid har hverken Figen-

schou, eller andre i foreningen, svart på ytterligere henvendelser. Universitas har prøvd å komme i kontakt med Bjældeklang gjentatte ganger gjennom telefon og e-post de siste dagene, uten hell. Det er derfor ikke klart nøyaktig hva lederen for Bjældeklang ikke kjenner seg igjen i.

Mangler oversikt

Studiedirektør ved NMBU, Ole-Jørgen Torp, understreker at studentforeningen Bjældeklang ikke har ikke har noen direkte tilknytning til universitetet.

– NMBU har derfor ikke full oversikt over hva som skjer på

opptakene til foreningene, sier Torp til Universitas.

– Burde NMBU ha mer kontroll over hva som skjer på opptakene til studentforeningene?

– I stedet for at NMBU skal ha mer kontroll over studentforeningene, vil jeg oppfordre alle studentene til å behandle hverandre på en respektfull måte.

Studiedirektøren har forståelse for at det kan utvikle seg tradisjoner i studentforeninger, men fastholder at det som blir beskrevet om opptaket til mannskoret er noe NMBU tar sterk avstand fra.

Studentens ansvar

Selv om NMBU har et ansvar for studentens generelle velferd, mener Torp at det er lederne for opptaket til studentforeningen som må ta på seg ansvaret.

– Hvordan vil NMBU følge opp denne saken videre?

– Vi har regelmessige møter med ledelsen i de forskjellige studentorganisasjonene som har tilknytning til NMBU. Her diskuterer vi blant annet hvilke verdier studenter på NMBU skal bli møtt med. Denne saken vil bli tatt opp og diskutert på et slikt møte, sier Torp.

– Finner på dritt for å være kjipe

Før handlet ritualer i studentforeninger om felleskap og delte erfaringer. Nå handler det bare om å se hvor langt man kan gå, mener sosialantropolog ved UiO.

Ritualer

tekst Nora Geard Nygaard

Nye avsløringer avdekker uakseptable forhold på studentforeninger på norske universiteter og høyskoler. Studenter blir bedt om å gjøre ydmykende og seksualiserte handlinger som en del av opptaksprøver for å få være med i foreningene. Nylig skrev Universitas om bartenderutvalget på BI (BUFF) hvor jobbsøkere blant annet fikk beskjed om å kle seg nakne, og nå har en lignende sak blitt avslørt på Veterinærhøgskolen.

Thorgeir Kolshus, førsteamanuensis ved sosialantropologisk institutt på UiO, mener det som skjer i studentforeninger er eksempler på såkalte initiasjonsritualer.

– Alle må gå gjennom en prosess med litt ydmykelse, litt smerte, før man kommer ut på den andre siden som fullverdig medlem. Det som gjør at man blir fullverdig er en delt erfaring, og man tenker at for at man skal fortsette å være et fellesskap så må alle ha den samme erfaringen.

Maktovergrep

Disse ritualene er begrunnet gjennom tradisjon og med en tanke om at man deler en hemmelighet. Formen har stort sett vært den samme i alle år, men forskjellen fra tidligere er at nå ønsker man ikke bare å dele en erfaring, man vil også tøye strikken lengst mulig.

– I tilfellet ved BI er det et regelrett maktovergrep. Det gjør det ekstra problematisk. Man har lånt troverdigheten av et ritual, men man er bare ute etter å se hva man kan få han eller henne til å gjøre. Man finner bare på dritt for å være kjipe, ikke for å få fellesskapsfølelsen. Jeg synes innmari synd på de som går gjennom det, sier Kolshus.

Kan få flere konsekvenser

Ifølge Kolshus er det flere sosialpsykologiske forklaringer på hvorfor studenter går med på å gjøre det de får beskjed om.

– Det å være utenfor er verre enn å prøve å være på innsiden, og så kanskje oppdage at her var det ikke så spennende likevel. Nysgjerrighet er nok også en årsak. Og det å få bekreftelsen på at «de vil ha meg med». Konsekvensen for den enkelte student som blir med er at det kan gå utover vedkommendes grenser, og at man blir med på noe man aldri ellers ville gjort.

Klar: Den nye lederen i Studentforeningen på BI (SBIO), Andreas Kustås, mener det ikke finnes en enkel løsning for å endre ukultur, men er klar for utfordringen

Vil gjøre SBIO stort igjen

Det siste året har SBIO vært i hardt vær. Andreas Kustås mener han er den rette til å få orden på skuta.

Foreningsliv

tekst Knut Ward Heimdal
foto Xueqi Pang

– Jeg er glad for at slik praksis blir slått hardt ned på. Det er helt uakseptabelt å holde på slik, sier Andreas Kustås.

Han ble valgt til ny leder for BIs studentforening (SBIO) forrige torsdag. Han overtar styringen etter et år med flere skandaler tilknyttet studentforeningen.

For en måned siden avdekket Universitas seksualiserte forhold ved opptaksprosessen til studentforeningens barten-derutvalg (BUFF). Seks dager etter at saken ble publisert, valgte SBIO å legge ned hele utvalget.

– Jeg ønsker å jobbe for at de aktive studentene skal få mest mulig ut av studietiden sin. SBIO skal være en forening som studentene har eierskap til og en forening de kan være stolte av, sier han.

Kustås sier han ikke har kjennskap til BUFF-saken utover det som kom ut i mediene, men stiller seg bak beslutningen om å legge ned bartenderutvalget.

Dette er SBIO

■ SBIO er BIs studentforening.

■ Foreningen har over 2500 medlemmer fordelt på over 80 utvalg.

■ Lederen velges på årsbas

– Kulturendring er vanskelig

Etter at BUFF ble lagt ned har studentpuben Kroa selv tatt ansvar for de som jobber der. De har allerede rekruttert flere frivillige.

– Hvordan vil du hindre at dette ikke bare blir BUFF i ny drakt?

– Vi må lære av de utvalgene som rekrutterer på en god måte.

– Hvordan skal dere forhindre at slik praksis gjenoppstår?

– Vi har et HR-utvalg som kan bistå i utvalgenes rekrutteringsprosesser. Vi har ennå ikke bestemt hvorvidt de skal ha en ren støttefunksjon, eller hvorvidt de er en obligatorisk del av utvalgenes opptak av nye medlemmer.

Utover dette har vi ikke vedtatt noen konkrete tiltak for å hindre at dette skjer igjen. Vi vil ikke sitte på gjerdet, men vi må finne fram til de beste tiltakene.

Samtidig medgir Kustås at det er vanskelig å endre en inngrodd ukultur.

– Jeg tror ikke det finnes en enkel løsning for dette. Det vil variere fra utvalg til utvalg, sier Kustås.

Han har ingen formening om hvorfor SBIO og BI ikke hadde stoppet forholdene ved BUFF tidligere, selv om de hadde blitt varslet.

– Det jeg kan si, er at dersom jeg får slik informasjon, vil jeg gripe inn og stanse praksisen umiddelbart.

BIs stolthet

Kustås understreker at det er mye foreningen kan bli bedre på.

– Jeg ønsker at SBIO skal være BIs stolthet. Det første vi skal gjøre, er å kartlegge hva studentene mener kan gjøres for å bli bedre.

– På generalforsamlingen sa du at du ønsket å «bringe tilbake stoltheten» til SBIO. Hvorfor har SBIO mistet stoltheten sin og

hvordan vil du bringe den tilbake?

– SBIO har ikke mistet stoltheten sin, men jeg mener det er rom for forbedring, sier han.

Kustås innrømmer at studentforeningen har vært igjenom mye det siste året. I tillegg til BUFF-saken, har det også vært strid internt i SBIO-ledelsen. I mai rettet et flertall av ledelsen et mistillitsforslag mot den daværende lederen, Cristobal Pohle Vazquez.

– Dette skapte en uoversiktlig situasjon. Vi må kartlegge hvorvidt dette har påvirket våre aktive medlemmers oppfatning av hva SBIO er og står for, sier han.

På tross av dette, mener han at verken SBIOs eller BIs omdømme har blitt skadet nevneverdig av BUFF-saken og mistillitsforslaget mot Vazquez.

– Vi har foretatt undersøkelser som bekrefter dette. Vårt rykte er sterkere enn som så, fastslår han.

– Men hvorfor har du valgt stolthet som din parole?

– Da jeg startet på BI og ble medlem i SBIO, var jeg virkelig stolt av foreningen jeg var en del av. Det motiverte meg til å gjøre en god jobb som frivillig. Derfor mener jeg det er viktig at studentene føler de kan være stolte av foreningen sin.

Mistillitsforslaget

Cristobal Pohle Vazquez, den tidligere SBIO-lederen, ble kritisert av et flertall i SBIO-ledelsen for å ikke være mottakelig for tilbakemeldinger. Kustås vil ikke kommentere Vazquez' lederegenskaper, men forteller at han er åpen for tilbakemeldinger.

– Det er en helt nødvendig egenskap for en leder å kunne ta imot kritikk. Å kunne lytte og ta imot tilbakemeldinger er klare trekk ved min lederstil, sier Kustås.

Også SBIO som organisasjon må bli flinkere til å lytte til studentene. For å få til dette, vil de innføre en rekke tiltak.

– Vi ønsker å gjeninnføre spørreundersøkelser blant studentene. I tillegg arbeides det allerede med å opprette en tilbakemeldingsportal på SBIOs nettsider. Vi vil senke terskelen for å gi oss tilbakemeldinger.

Kustås ønsker også å gjøre SBIO mer tilgjengelig for studentene. Han slår fast at hele ledelsen må ta ansvar.

– Jeg og ledelsen må ha mer kontakt med studentmassen. Det betyr at vi må stå på stand og delta på arrangementer i studentforeningenes regi. Vi ønsker også å dra i gang flere felles arrangementer for BI-studentene.

Westerdals får egen studentavis

Motivert: Vilde Sofie Noreng (i midten) håper avisa blant annet kan bidra til å gjøre studentene mer bevisste på prosjekter og utstillinger som foregår på Westerdals.

Vi skal være mer Natt og Dag enn Dagens Næringsliv, forteller redaksjonssjefen.

Ny studentavis

tekst Nora Geard Nygaard
foto Håkon Benjaminsen

– Vi er åpne for kronikker og kunstneriske tekster. Den eneste saken som er i gang foreløpig er en irritasjonssak om en dør, med en ironisk og humoristisk vri, som vi håper folk vil kjenne seg igjen i, forteller Vilde Sofie Noreng, redaksjonssjef i den nye studentavisen. Sammen med redaktør Dina Marie Vatne og kommunikasjons- og markedsjef Albertine Jensen, er hun nå i gang med planleggingen av en studentavis ved Westerdals. Noreng forteller at behovet for en studentavis meldte seg etter at Westerdals slo seg sammen

med Nordisk Institutt for Scene og Studio og Norges Informasjonsteknologiske Høgskole.

– Vi trenger et knutepunkt mellom campusene. Det ønsker vi å være. Nå har vi en fordel fordi vi har masse ulike kompetanse, fordelt på de forskjellige campusene, sier Noreng.

Ikke en nyhetsavis

Den nye studentavisen skal primært være for studenter ved Westerdals fordi det de skriver om i størst grad vil omhandle dem. De vil satse på å kunne appellere til alle fem avdelingene ved høyskolen, og derfor vil de ta inn journalister fra flere programmer, ikke bare tekst og skribent. De har imidlertid ingen planer om å være

en kritisk nyhetsavis, forteller Noreng.

– Vi vil ha bransjestoff, som intervjuer med tidligere studenter som jobber innenfor relevante bransjer, slik at man kan se hva de driver med nå. Vi har ikke tenkt å satse på «dagens nyheter», men å ha saker som er litt mer uavhengig av tid.

– Hvis du måtte velge, vil dere være studentenes Aftenposten eller studentenes VG?

– Altså, vi har sagt at vi vil være litt mer Natt og Dag enn Dagens Næringsliv. Vi vil være litt magasin-aktig. Det er studentene vi vil interessere, så vi vil ha saker som opptar dem.

Vil skrive om studentenes prosjekter

Noreng håper avisen kan gjøre flere oppmerksomme på ting som

skjer med skolen, men som ikke nødvendigvis skjer i skoletiden. For eksempel har de planlagt spalten «Hva skjer på Westerdals».

– Der vil det stå om prosjekter studenter har, for eksempel interne prosjekter eller utstillinger og lignende, fordi det skjer så utrolig mye. Ledelsen har også spurt om vi kan samarbeide om nyhetsbrev, som vil gå mer på hva som skjer i ledelsen på Westerdals.

Mangler navn på avisen

Noreng forteller at ambisjonen foreløpig er å ha to utgaver i semesteret. Det første vil komme over nyttår, i slutten av januar.

– I redaksjonen har vi journa-

lister, fotografer og en art director. Det eneste vi ikke har på plass er en grafisk designer. Vi ønsker kun folk fra Westerdals i redaksjonen, sier Noreng.

– Har avisen noe navn ennå?

– Arbeidstittelen så langt er *Westerdals' studentavis*, så vi er veldig i planleggingsfasen, sier Noreng og ler.

– Så dere har ennå ikke planlagt hvordan dere skal utkonkurrere Universitas?

– Vi har jo en litt mindre, spisset målgruppe. Vi har ikke som mål å utkonkurrere for å si det sånn, men for oss er det snakk om å ha noe av Westerdals-studenter, med Westerdals-studenter og for Westerdals-studenter. Og vi vil jo også ha et mindre opplag, så det er kanskje ikke så lett å sammenligne oss.

universitas@universitas.no

VALGET I USA

utenriksredaktør:
eskilwie@gmail.comEskil Wie Furunes
954 25 649

Skolen som skapte

Det kvinnelige Wellesley College har huset noen av USAs mest profilerte personer. Her fikk Hillary Clinton sin politiske oppvåkning.

BOSTON, USA

Knut Arne Oseid, Dorthe Karlsen,
journalist i USA fotograf i USA

– Jeg søkte meg hit fordi jeg beundrer veldig mange av Wellesleys tidligere studenter, som Hillary Clinton og Madeleine Albright. Listen over inspirerende kvinner som har gått her er lang, forteller franskstudenten Kasirha Goodman (21) til Universitas.

I tillegg til amerikanske utenriksministre som Clinton og Albright, har tidligere studenter ved Wellesley College utenfor Boston Massachusetts senere endt opp som toppolitikere, professorer, direktører, forfattere, redaktører, skuespillere, astronauter – for å nevne noe. Nå ser det også ut til at president i USA kan tillegges listen.

Slipper unna kvinnerollene

Det er middagstid på Wellesley College. Unge studenter i 20-årene strømmer til fra alle kanter. Noen kommer svette og tilgriset fra idrettsbanen, andre fra bibliotekene og «dormet», behagelig kledd i joggebukse og sandaler.

Helt siden 1870-årene har Wellesley College vært forbeholdt kvinner. Tradisjonelt har menn bare fått dukke opp på avtalte tidspunkter, med mindre de var professorer eller fakultetsansatte. Heldigvis får også Universitas mannlige utsendte dra på besøk.

– Jeg synes det er bra at det ikke er noen gutter her. Min erfaring med blandede klasser er at flinke jenter raskt ender opp i en morsrolle, som en omsorgsperson, eller i en datterrolle som den snille, forsiktede og uselvstendige jenta uten egne meninger. Slike rollefordelinger og stereotyper kan oppstå når gutter og jenter blandes, sier Goodman, som har bodd og gått på skole i New York, Singapore og Vietnam.

Wellesley College

- Etablert i 1870 som privat non-profit høyskole kun for kvinner.
- Ligger utenfor Boston i delstaten Massachusetts, USA.
- Er en av de opprinnelige «syv søstre», de rene kvinne-collegene i USA. Nå er det bare fem.
- Har rundt 2500 studenter (undergraduates).
- Kjent for å bygge opp kvinnelige ledere innen politikk, kultur og samfunnsliv.

Der Hillary fant sin stemme

– Jeg elsker Wellesley. Det er så vakkert her, og det skjer spennende ting hele tiden, forteller økonomistudenten Aryamika Bhatia (19), som har reist helt fra Bombay, India, for å gå på skole i USA. Blant alle skolene hun besøkte skilte Wellesley seg ut med sine omgivelser, sitt solide kvinnetnettverk og flinke professorer, forteller hun.

– Jeg søkte på flere colleges, men ønsket meg til Wellesley.

Studiemiljøet er supert og de har bra kurs i finans og økonomi. Og så er det ekstra gøy at så mange kjente alumner stikker innom, sier Bhatia.

I forrige uke var Chelsea Clinton, datteren til Hillary Clinton, på besøk som en del av Clinton-kampanjen. I tillegg til å kri-

tisere Trump snakket hun varmt om morens tid på damecolleget. Det var nettopp her Hillary fant sin stemme og dedikasjon til politikk og samfunnstjeneste.

– *Hvordan er det å gå på samme skole som Hillary?*

– Det er skikkelig kult. Mange av oss er Hillary-fans og alle følger presidentvalget. Det blir jo ekstra gøy å gå her om hun vinner. Tenk å gå på samme college som USAs første kvinnelige president, sier Bhatia begeistret.

En politisk stjerne blir født

Hillary Rodham begynte på en lavere grad i statsvitenskap på Wellesley i 1965 og gjorde seg tidlig bemerket. Hun deltok i en rekke

«Tenk å gå på samme college som USAs første kvinnelige president»

Aryamika Bhatia (19)

Klokketårn: I dette 55 meter høye bygget huses blant annet administrasjonen på Wellesley College. Fra tårnet lyder ofte klokkespill fra Wellesley.

studentorganisasjoner, var politisk aktiv og skilte seg ut som en lederskikkelse. Hun begynte som republikaner, men i løpet av tiden på Wellesley skiftet hun beite til Demokratene.

Blant ansatte og medstudenter huskes hun kanskje best for sin avgangstale i 1969. Både fordi Hillary var den første studenten som noensinne fikk holde avgangstale, men kanskje aller mest for den rungende applausen hun fikk etterpå. «Altfor lenge har våre ledere brukt politikk som det muliges kunst. Utdfordringen nå er å gjøre det som virker umulig, mulig»

(journ. oversettelse), talte Hillary til en fullstappet forsamling, som applauderte i hele syv minutter.

Spisse albuer

Tilbake i matsalen forteller Kasirha Goodman om hvor seriøst professorene tar studentene på Wellesley.

– Professorene bryr seg virkelig om oss og vi får dyrke våre interesser.

– *Men blir dere ikke litt skjermet ved å kun være jenter?*

– Vi forberedes en del på voksenlivet og et fremtidig arbeidsliv, der kjønnsrollene blir tydeligere.

Derfor er det viktig å trene på å være selvstendige, og ikke bare havne i mor- eller datterrollen som man lett gjør med mannlige studiekamerater, sier hun og viser til det energiske studiemiljøet og aktive deltakelsen i debatter og foreninger.

Hun beskriver studiemiljøet som svært kompetitivt, noe også skolen oppfordrer til.

– Vi kan faktisk bli litt for konkurranseinnstilte og tøffe med hverandre. Det er en del spisse albuer her, innrømmer hun med et smil.

Hillary Clinton

egne studenter som er en del av deres forbund for klokkespillere.

Student: Aryamika Bhatia (19) studerer økonomi på Wellesley College. Hun er utvekslingstudent fra Bombay, India

Student: Kasirha Goodman (21) studerer fransk på Wellesley College

Kjente alumnier fra Wellesley

- Hillary Clinton, presidentkandidat og tidligere utenriksminister
- Madeleine Albright, USAs 1. kvinnelige utenriksminister
- Diane Sawyer, TV-anker for ABC World News
- Desiree Rogers, sosialminister for Barack Obama
- Katie Johnson, personlig sekretær for Barack Obama
- Harriet Stratemeyer Adams, forfatteren bak Nancy Drew
- Pamela Melroy, astronaut
- Madame Chiang Kai-Shek, politiker og førstedame i Kina
- Nora Ephron, regissør og forfatter
- Judith Krantz, forfatter

Kilde: Wellesley College

KOMMENTAR

Slik ble jeg amerikaner

Lite ante jeg at jeg kunne flytte til New York når som helst. I 26 år har jeg vært uvitende om mitt doble statsborgerskap.

OSLO, NORGE

Kaja Storrøsten,
journalist på vei til USA

– **Du trenger** ikke å søke visum, du kan få et pass.

Det sier mannen i luken på den amerikanske ambassaden. Jeg stirrer på ham. Jeg er på ambassaden for å søke journalistvisum og har sittet flere timer i forveien og svart på suspekte spørsmål.

Hva? Kan jeg bare få et amerikansk pass?

– Vi må se om vi finner det forrige passet ditt. Det er tross alt 26 år siden, sier han.

Jeg sier «flott», setter meg ned og tenker at det kommer de aldri til å finne. Men det gjør de. Jeg kan få et pass om to uker. De fant også «social security»-nummeret mitt og det betyr at jeg kan stemme. Det føles som å vinne i lotto.

Jeg vet at jeg er født i USA, men passet mitt med et babybilde, har jeg aldri klart å oppdrive. Det ligger på et loft eller i en garasje – kanskje i USA et sted. Foreldrene mine og jeg har har tenkt at det er et tapt tilfelle.

Det hele begynte for 30 år siden. Moren min var på vei til USA. Hun var i 20-årene, nygift og spent. Hun skulle ta en doktortrgrad ved University of Michigan. Ett år senere kom faren min og jeg ble født. Jeg gikk i en amerikansk barnehage i to år. Mitt første ord var «no». Jeg husker ingenting av det.

Det er alt som trengs for å bli amerikaner. Du trenger ikke å spise svin, drikke alkohol eller vise ansiktet (det siste er muligens ikke sant), så lenge du er født på amerikansk jord. Det er også det fine med USA. De samler landet på en annen måte enn Norge, der en felles identitet er basert på kjærlighet til landet.

Jeg håper det betyr at jeg kan integreres på en smertefri måte. For hvordan bli en ekte amerikaner? Det er mye amerikansk historie, nasjonalsanger og stedsnavn jeg ikke kan. Jeg har heller ingen familie der.

Det er flaks at Universitas tar turen over Atlanteren denne uken, så jeg kan gjøre research og muligens finne mine ikke-eksisterende familierøtter.

Men hvem skal en, som har null bånd til landet, stemme på? Nå som Bernie Sanders ikke er med, er det ikke enkelt. Trump eller Clinton – eller de andre kandidatene som aldri får være med i debattene, Gary Johnson eller Jill Stein? Eller hva med de som er stemt på i mindre enn fem stater, Princess Khadijah Fambro? Kanskje de trenger min sympatistemme? Jeg får ta på meg en rød, hvit og blå «Uncle Sam»-hatt og tenke.

Nå kan DU kan være med på å bestemme hvem Kaja skal stemme på. Gå inn på universitas.no

Frustrert: Jørgen Wien ville levere masteroppgaven innen normert tid, men valgte praktikantopphold i stedet. – Jeg er ett semester over tiden, men kan risikere å måtte vente et år med å bli ferdig, sier han.

– Masterstudenter straffes for praktikantopphold

Studentpraktikanter tvinges til å utsette masteroppgaven med inntil ett år. Masterstudent mener han går glipp av relevant arbeidserfaring.

Praktikantopphold

tekst Emili Knutson
foto Håkon Benjaminsen

Flere studieprogrammer ved Universitetet i Oslo gir muligheten til å være praktikant ved en ambassade. Men studenter med praksisplass ved Sosialantropologisk institutt får masteroppgaven sin registrert som «ikke levert til normert tid». Grunnen er at oppholdet ikke er en del av studiet.

– Å være praktikant på en ambassade er en mulighet til å få arbeidserfaring, noe som kan være vanskelig å få i løpet av sosialantropologi-studiet, sier Jørgen Wien, masterstudent i sosialantropologi.

Wien skriver om etnisk forskning blant unge i Bosnia. Derfor ønsket han å arbeide som praktikant på den norske ambassa-

den i Sarajevo.

– Oppholdet forutsetter at man er student, så det var den eneste muligheten til å få den erfaringen, sier han.

Han skulle levert masteravhandlingen våren 2016, men fordi han valgte å reise, er han ett semester på overtid.

– Jeg søkte til instituttet om å få permisjon fra studiet. Jeg hadde jo håp om å få det innvilget, men fikk ikke det, sier masterstudenten.

Gjør ingen unntak

Avslaget på Wiens søknad om få praktikantoppholdet godkjent var standardisert og dårlig begrunnet, mener han.

– Instituttet sa at jeg ikke hadde noen gyldig grunn til å få dra fordi det ikke var relevant for masteroppgaven, kanskje fordi jeg var i Bosnia på feltarbeid tidligere i graden. Det er jeg

helt uenig i. Oppholdet hadde relevans for oppgaven min. Jeg fikk mer innsikt i landets politikk, samfunnsliv og i samfunnssektoren, sier han.

Studiekonsulent ved instituttet, Elisa Vik, sier at kriteriene for innvilgelse av permisjon inngås på fakultetsnivå. Hun sier søknadene vurderes etter studieprogramets struktur og oppbygning.

– I saksbehandlingen forholder man seg til kriteriene som er gitt, skriver hun i en e-post.

Instituttet gir vanligvis ikke permisjon for arbeid. Dermed får studenter som reiser på praktikantopphold ett semesters forsinkelse i masteren.

Velger bort praktikantopphold

Solfrid Ingridatter Nordrum er også masterstudent i sosial-

antropologi. Hun valgte bort praktikantoppholdet slik at hun kunne levere masteroppgaven til normert tid.

– Å ikke levere oppgaven i tide er ikke særlig gunstig, spesielt hvis man vil søke doktorgrad etterpå, sier hun.

Nordrum sier kontakten mellom studieprogrammet og arbeidslivet er begrenset, og mener derfor det er synd at instituttet ikke gjør unntak.

– Vi forberedes ikke på å gjøre noe yrkesrelatert etter studiene. Sosialantropologi er ikke et yrkesspesifikt studium, så det er viktig at vi får prøvd oss litt ut mens vi studerer, sier hun.

Studenten tror utfallet av det alminnelige tilbudet kan føre til at andre studenter også velger bort praktikantoppholdet.

– Den eneste muligheten man har til å være praktikant på en ambassade er igjennom masteren, men mange kommer nok til å unngå det når de forstår at det ikke er en mulighet. Det vir-

ker som om masterstudentene straffes for praktikantopphold.

Dårlig sikt for PhD

Det er en sakkyndig komité som vurderer søknader til stipendiatstillinger, og fordi instituttet har mange søkere, er konkurransen hard, ifølge Nina Rundgren, administrativ leder ved Sosialantropologisk institutt.

– Generelt er det prosjektbeskrivelsen som tillegges størst vekt. I prosjektbeskrivelsen skal man også lage en tidsplan, og vise at forskningsprosjektet er gjennomførbart innenfor ansettelsestiden på fire år, sier Rundgren.

Det kreves mye av stipendiaten for å gjennomføre et PhD-løp. Derfor må studenten kunne jobbe hardt og strukturert.

– Det vil ikke telle positivt om man har brukt lang tid på tidligere studier, sier Rundgren.

universitas@universitas.no

5 I KANTINA

Universitas veide maten til fem studenter i SV-kantina

Esen Mathy (24), enkeltemner

60kr for 420 gram.

Brage Vagli Østbye (25), samfunnsgeograf

60 kr for 420 gram

Tadessa Balcha (34), samfunnsøkonomi

60kr for 460 gram

Halvor Hanssen (21), master i rettsvitenskap

60kr for 420 gram.

Artur Santoalha (27), phd i innovasjon

60 kr for 400g

Knuser kantine-myten

Siden det ble lagt om til hektopris i Frederikkekantina ved UiO har det vært murring i studentmassen. Har maten blitt dyrere?

Matpriser

tekst Gard Oterholm
foto Adrian Nielsen

Omleggingen fra tallerkenpris til hektopris fant sted for et drøyt år siden, og har vært en stein i skoen til mange studenter siden den gang.

Flere studenter Universitas har snakket med forteller at de nå regelmessig må punge ut nærmere 100 kroner for middagen sin, mens de før måtte ut med drøyt halvparten.

Kantina på Det samfunnsvitenskapelige fakultet ved Universitas i Oslo sverger fortsatt til tallerkenpris. Her kan studenter

altså kjøpe dagens måltid til en fast pris på enten 60 eller 75 kroner.

For å komme til bunns i hektostriden tok Universitas med seg en kjøkkenvekt på SV-kantina for å veie måltidene til studenter. Dagens rett var biffwok med ris, og måltidene til seks studenter ble veid.

Avsløringen

Etter at tallene er samlet inn og sammenlignet med prisene på Frederikke viser det seg at studentmassen i all sin visdom faktisk tar feil. Det er nemlig knapt noen prisforskjell mellom Frederikke- og SV-kantina.

På SV-kantina er snittprisen

per hekto 14,35 kroner, mens den er 14 kroner per hekto i Frederikkekantina. Med andre ord får man faktisk mer mat for pengene der hektoprisen rår.

Fornøyd leder

Per Christensen er administrerende direktør i SiO Mat og Drikke. Selv om han mener flertallet har vært positive til omleggingen til hektopris, er han kjent med at det også har vært kritiske røster.

– Det er enkelte kunder som har vært negative til omleggingen. Det er selvfølgelig alltid noen som ønsker seg tilbake til slik det var, men mitt inntrykk er at de fleste tilbakemeldingene

har vært positive. Dette ser vi også på salgstallene og gjestebe-søk, forteller han.

Han er svært fornøyd med resultatet av undersøkelsen til Universitas.

– Dette synes vi er kjempepositivt. Det viktigste for oss er at studentene får best og mest mulig mat for pengene. Vår oppfatning er at det er en klar forbindelse mellom kosthold og prestasjon, og når vi klarer å tilby et bra tilbud ernæringsmessig, er det veldig positivt at dere har bevist at det er marginalt rimeligere, avslutter den administrerende direktøren.

kulturredaktør: **Philip A. Johannesborg**
philipaj@universitas.no 993 97 202

KULTUR

Studenthoroskopet for deg født mellom 1.jan-31.des.

KARRIERE: Det har vært mye å holde fingrene i den siste måneden, og mer skal det bli. Du har flere planer for årets siste måneder, det til tross for at du ikke alltid føler deg like godt forberedt. Denne uken burde du tenke deg om før du snakker. Det er fort gjort å si noe du angrer på. Du har mange store ideer som du også ønsker å sette ut i live, men glem ikke den sosiale siden av livet. Det

blir her du kan treffe en person som blir viktig for deg. Stjernehimmelen indikerer at du står overfor en begynnelse på noe nytt; en ny hookemulighet og dagdrømmer vil bli nattesdrømmer.

Fine dager: 28. og 29.

Dårlige dager: 30. og 31.

Ukens motto: En ting er å legge planer. Noe ganske annet er å vite hvor man har lagt dem.

Fra formidling til forlag: Kjetil Lysne Voje og Tore Oldeide Elgvin vil få naturvitenskapen ut fra søvnige universitetsganger og inn i bokhandlerne.

Stipendiater utfordrer «treige»

Oppgitt over norske forlags tilbud av populærvitenskap? Lag ditt eget forlag da vel.

Populærvitenskap

tekst: Magnus Godvik Ekeland
foto: Adrian Nielsen

– Norske forlag er for dårlige på populærvitenskap, det skal vi gjøre noe med, forteller stipendiat Tore Oldeide Elgvin som tar en doktorgrad i biologi.

Sammen med postdoktor ved Institutt for biovitenskap, Kjetil

Lysne Voje, er han aktuell med den første bokutgivelsen til det nystiftede forlaget Flint. Målet er å bringe naturvitenskapen ut til massene.

Treige forlag

Med sin naturvitenskapelige bakgrunn falt det naturlig for dem å velge titler fra deres eget fagfelt, men de stenger ikke døra for andre fag. Selv barnebøker kan bli et prosjekt i framtiden. Men først og fremst vil de sørge for at aktuelle populærvitenskapelige bøker skal oversettes raskere til norsk.

– De virkelig gode utenlandske titlene bruker overraskende mange år på å bli oversatt til norsk. Ofte skaper gode populærvitenskapelige bøker interessante

debatter. Men når det tar ti år å få boka ut på norsk, så er den debatten død for lengst, sier Voje oppgitt.

Som et skrekkeeksempel trekker han fram kultklassikeren *Det egoistiske genet*, av biologen og ateisthelten Richard Dawkins. Det tok 25 år før den forelå i norsk oversettelse.

– Det er fint at de kommer på norsk, men noen ganger hadde det vært gøy at også mer aktuelle titler ble oversatt, sier Voje.

Han håper at den første boken forlaget nå gir ut kan bidra til å snu dette.

Langrennsogenet

Idrettsgenet av David Epstein diskuterer sammenhengen mellom arv og miljø blant toppidrettsutøvere, og skapte stor debatt da den kom ut i USA. Elgvin tror at nettopp «født sånn eller blitt sånn»-

«Når du sitter i en liten bil og farter i Sør-Amerika så dukker det opp en del spenstige ideer»

Kjetil Lysne Voje

net handler jo om hva vitenskapen sier om toppidrettsutøvere, men

den sier også veldig mye om mennesket, sier Elgvin.

Voje skyter inn at boka heller ikke er noen tørr lærebok i genetik.

– Boka tar blant annet opp dette med tidlig spesialisering. I Norge diskuteres det en del om hvor tidlig i livet en langrennsutøver skal starte. Her har boka oppdatert forskning, forteller han, uten å røpe akkurat i hvilken alder foreldre bør jage barna ut i skiløypene.

Forlags-dagbøkene

Til daglig jobber radarparet ved Universitetet i Oslo. Passende nok var det også her de møttes som bachelorstudenter. Selv om det hadde vært artig å skrive at forlag-

Grønland følger etter Bl

KAFFE: Denne uken ble det klart at den elskede og forhatte kaffekjeden Starbucks skal huse bolig på Grønland i Oslo. Dermed erklærer de kamp mot de kjedeuavhengige kaffebarene. Dette blir kjedens første utsalgssted øst for Akerselva. Fra før har både Torggata, Oslo City, Sjølyst og Handelshøyskolen BI vært prydet med den

amerikanske kjeden. Starbucks skal finne sted mellom Lakshmi stoffhus og Rainbow fashion, og det gjenstår å se hvem som klarer å tilfredsstille massene ved å tilby de sterkeste stoffene. – Nå jobber vi for å skaffe flere lokaler i Oslo, sier Joannis Vendrig, administrerende direktør for Starbucks i Norge og Sverige til Aftenposten.

Kygo – verdens 26. beste DJ

DISC JOCKEY: Norges kjære Kygo ble denne uken stemt frem som verdens 26. beste DJ på nettsiden til magasinet DJ mag. Det er ikke første gang bergerenseren befinner seg på listen, for i 2015 var han på 33. plass på samme liste. Men han er ikke den eneste nordmannen som gjør suksess, også Alan Walker er funnet sin

plass på kåringen. 19-åringen plasserer seg godt på en 55. plass. Magasinet har i ettertid fått kritikk for at den første kvinnelige DJen på listen er på en 41. plass. De begrunner det på sine nettsider med at det er deres lesere som har stått for kåringen, og at det først og fremst er musikken som har stått i fokus, ikke artisten.

MIN STUDIETID

tekst: Gard Oterholm
foto: Raisa Porsanger

– Jeg høres så jævlig kjedelig ut

■ HVEM: Namra Saleem

■ STUDERTE: Psykologi, medievitenskap og midtøstenstudier ved UiB og arabisk ved UiO

■ NÅR: 2004-2006, 2008, 2010

■ AKTUELL MED: Debuterer som forfatter med boken *I morgen vi ler*

Likevel finnes det knapt en ting altnuligkvinnen Namra Saleem ikke gjorde under studietiden.

Selv om Namra Saleem hadde suksess på mange områder under studietiden, var ikke kjærligheten et av dem. – Jeg var litt betatt av folk som ikke var betatt av meg.

Universitas møter Saleem på den fullstappede og klamme kafeen Fuglen i Universitetsgata ti minutter før avtalt tid. Hun småprater med Universitas' utsendte, men hovedfokuset er rettet mot en kvinnelig bekjent som hevder at hun så absolutt ikke er på date med mannen hun sitter sammen med.

– Skal vi gå ut siden du begynner og svette, spør hun når hun endelig er klar til å intervjues. Vi beveger oss lenger ned i gaten og starter intervjuet på en ny kafé.

Tidligere i år ga Saleem ut boken *I morgen vi ler* som skapte stor debatt om tabutemaet «muslimske kvinner og seksualitet».

Hun ville først bli barnepsykolog som student, men fryktet at hun ikke kom til å takle det mentalt, og prøvde seg heller på medievitenskap, midtøstenkunnskap og arabisk i kombinasjon med NRK-vikariater.

Under studietiden hadde Saleem en rekke prosjekter på gang. I tillegg til å være medlem av performansecbandet TÅIT, som blant annet hadde sangene «CHLAMYDIA» og

«Hot Lesbian», sang hun i et kor for folk som ikke kunne synge og jobbet som TV-programleder og DJ.

TÅIT opptrådte i tetsittende gullfargede drakter som ga bandets to andre medlemmer både camel toe og kamelhale, ifølge Saleem. Foran 100 mennesker på utestedet Hulen i Bergen var stemningen mildt sagt ambivalent blant publikum da bandet skulle lage show.

– Noen elsket det, mens en del andre bare sto der og skjønte ikke hva det var eller at det var performance. De bare sto der og tenkte «hæ, jeg kunne gjort det her».

Publikum som elsket det ble attpåtill med opp på scenen og deltok i bandets egen koreografi, forteller Saleem, før hun bryter ut i en impromptu-fremføring, og nynner «to have sex, sex, sex with an ex, ex, ex».

– Det var veldig gøy, men ikke så veldig bra, innrømmer hun.

Da hun studerte i Bergen var Saleem PR-ansvarlig i Realistforeningen (RF), som blant annet booket konserter på studentsamlingspunktet Kvarteret. Slik som i dag hadde studentforeningene sine nemesiser, og for RF var det Aktive Studenters Forening. Rivaleriet ledet til en surrealistisk opplevelse for NRK-kommentatoren.

– Vi gjorde pranks på hverandre. En dag eskalerte det hele til en gelebrytingskamp mellom lederne av

foreningene. Det var helt sykt. Det føles nesten som en drøm at jeg har vært i et lokale og sett på bryting i et basseng med gelé. De hadde sikkert bare kjøpt mange små bokser, sier hun og ler.

De mange aktivitetene, i tillegg til studiene og sosiale påfunn, gjorde at Saleem ikke ble et akademisk vidunder.

–Jeg burde jo slappet av mer, men jeg angret ikke. Kanskje hadde det blitt flere A-er om fokuset var mer på skolen, men aktivitetene utenom skolen tror jeg har gitt mest utbytte.

Imidlertid kan det være slik at en karriere innenfor academia aldri var skjebnen til den svært kreative Stavanger-kvinnen.

– Akademisk skrivning er noe dritt egentlig!

Saleem husker studentkulturen som «intens». Da er det ikke bare bare når jentegjengen også har knallharde krav.

– **Jeg opplevde** ganske mye gruppepress. Det var sånn at man måtte være med på absolutt alt. Det var til og med gruppepress på å flørte. «Namra du må flørte, du flørter aldri med noen», sier hun med tilgjort *Mean Girls*-stemme, og legger til:

– Jeg synes jeg høres så jævlig kjedelig ut. Jeg var en typisk student som holdt på med mye sosialt og ikke var så aktiv på lesesalen liksom.

norske forlag

sideen ble klekket ut i en kollokvie en sen natt på Blindern, ble ideen unnnfanget et sted langs en støvete landevei i Latin-Amerika. Elgvin og Voje var på vitenskapelig roadtrip for å gjenskape Charles Darwins legendariske ekspedisjon til kontinentet 200 år tidligere.

– Når du sitter i en liten bil og farter i Sør-Amerika så dukker det opp en del spenstige ideer og dette var en av de ideene som materialiserte seg, sier Voje.

Formidlingsgleden er tydelig når de drar Universitas' utsendte med på guidet tur blant instituttets samling av døde dyr. For Elgvin er det imidlertid også en trist påminnelse om at instituttet ikke har et eksemplar av yndlingsdyret hans, Okapi (en kloddyrart i

sjirafffamilien, red.anm.)

Kriminelt bra

Foreløpig er begge i 100 prosentstillinger ved UiO og de har ingen planer om å trappe ned for å satse tyngre på forlaget.

– Vi gjør ikke dette for å bli rike. Vi gjør det mest fordi vi synes det er gøy og for å bringe kunnskap og diskusjon ut til folket, understreker Voje.

– *Så populærvitenskap er ikke den nye krimmen?*

– Nei, men jeg tror gode populærvitenskapelige titler har potensial til å selge like godt som de beste krimbøker. Populærvitenskap kan være ekstremt fengende og gode bøker viser det.

magnusek@universitas.no

debattredaktør (konst): **Hanna Skotheim og Anders Veberg**
debatt@universitas.no 91784820, 90692963
Frist: **søndag klokka 17**
Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Drikk mer i uka!

– I Trondheim er utelivet i ferd med å dø en stille død. Og problemet er ikke for mye bråk, men for lite, skriver Emil Øversveen i studentavisen Dusken etter at utestedet Brukar/Blæst ble fratatt skjenkebevillingen på fire dagers varsel.

– Hvis dette stemmer, vitner det om total mangel på respekt for det som i 16 år har vært et av byens viktigste kulturtilbud. Ifølge Øversveen er det van-

skelig å skulle få en bar til å gå rundt når studenter bare går på byen på fredager og lørdager. Han mener nedleggingen av utstedet bør være et tydelig varsko til studenter at de må vise at de bryr seg om byen utenfor det som skjer i lesesalen og på Studentersamfundet.

– En god start kan være å drikke mer i ukedagene, mener Øversveen.

Praksis, fullt og helt

– Det er ikke på lesesalen man blir en god lærer. Men dette har verken Kunnskapsdepartementet (KD) eller universitetene fått med seg, skriver Martin Sorge Folkvord i studentavisen Studvest.

Samtidig som Folkvord skal ut i praksis, forventer Universitetet i Bergen at han skal følge normal undervisning på universitetet. Folkvord mener at man lærer bedre av å stå i praksisklasserommet enn av peda-

gogikkfaget i utdanningen. – Hvorfor universitetene har et studieløp som legger opp til at man må nedprioritere praksisen for å oppnå akademiske resultater, er for meg et mysterium, skriver han.

Folkvord stiller seg spørsmålet om KD vil ha gode lærere.

– Da bør de prioritere slik mange studenter allerede har gjort – praksis, fullt og helt!

Ukas sitat:

«Fryder en statistikk student at Universitas tar utfordringen å spørre et tilfeldig utvalg studenter på Frederikkeplassen. Kunne dere ikke spurt i samme slengen om studentene vet hvem Universitas og Radio Nova er?»

Jonas Virtanen, sagt i forbindelse med at Universitas spurte 20 på plassen om de hadde hørt om Velferdstinget.

TATT FRA INTERNETT

Ukas tweets:

Ingeborg Senneset @Ingeborgborg
Presidentvalgkampen sprer gjødsel på hatretorikk- og propaganda. Og den blomstrer: studenter oppfordrer til jødedrap

Studenter ble utestengt etter at en Facebookgruppe ønsket henrettelse av jøder og «svarte folk»

Gunnar Bovim @GunnarBovim
Gledelig og inspirerende bekreftelse fra OECD: Våre unge kloke hoder er i verdenstoppen!

Resultater fra OECD viser hvilke land som har høyest andel flinke studenter.

Vigdis Vandvik @VVandvik
Når studenter må gjøre kjedelige ting (jepp, dette er også en del av utdannelsen, livet) må vi forteller "hvorfor" dette er viktig! Livet.

Curt Rice @curtrice
Viktig sak der HiOA leder: Upublisert forskning er en kreft i kjernen av medisin. Og det angår deg.

Legen Ben Goldacre forteller at resultater fra kliniske studier blir holdt tilbake, alt etter hva som passer den kommersielle sponsoren eller den enkelte forskeren.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Når arbeidsgiver stjeler fra deg

Gratis rettshjelp

Andreas Killingstad, Jussbuss

Hver eneste dag arbeider studenter i Norge i tro om å få lønn. I tro, fordi det å få lønnen sin utbetalt ikke er en selvfølge for alle. Jussbuss jobber for at ordningen med gratis rettshjelp også skal omfatte lønnsinndrivelse, slik at blant annet du som student gis mulighet til å drive inn lønnskrevet ditt.

Altfor mange arbeidsgivere holder tilbake hele eller deler av lønna til folk. Vi i Jussbuss behandlet hele 333 saker om lønnsinndrivelse bare i 2015, og Arbeidstilsynet anslår at de har 2–3000 henvendelser om manglende lønn årlig. En del av sakene vi behandler gjelder studenter som ikke får utbetalt det de har krav på. Med en allerede skral økonomi er en slik opplevelse et brutalt første møte med arbeidslivet. Når useriøse arbeidsgivere urettmessig holder igjen lønn er det ikke bare tyveri fra deg som arbeidstaker, det er reinspikka økonomisk kriminalitet.

Som student har man som regel ikke mulighet til å betale i dyre dommer for advokatbistand. For mennesker med dårlig økonomi har vi i Norge en

offentlig ordning med fri rettshjelp. Dette betyr at man innenfor visse saksområder får gratis advokatbistand i et visst antall timer. Lønnsinndrivelsessaker er imidlertid ikke omfattet. Det er flere fordeler med utvidelse av denne ordningen.

Ved å utvide ordningen slik at også lønnsinndrivelsessaker omfattes, gir man studenter de rettslige hjelpemidlene han eller hun trenger for å drive inn kravet sitt.

Utvidelse av ordningen vil dessuten bidra til å luke ut useriøse arbeidsgivere fra arbeidsmarkedet. Dersom arbeidsgiver vet at du har muligheten til gratis advokathjelp, vil det fungere som et intensiv til å følge arbeidsavtalen og arbeidsmiljøloven.

En utvidelse er også en samfunnsøkonomisk *no brainer*. Advokatregningene vil være små sammenlignet med inntektene staten får inn gjennom skatt og arbeidsgiveravgift. Det vil også kunne skape trygghet og større lyst til å delta i arbeidslivet, slik at den totale arbeidsdeltakelsen øker.

Lønn er en grunnleggende rettighet i ethvert arbeidsforhold, og det er viktig å huske på at også studenter trenger rettsikkerhet.

Hvem er den «ukjente» organisasjonen?

Velferdstinget

Aleksander Martin Gjosæter, leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus

Vi er Supermann! Men heldigvis ser du nok bare Clark Kent, som forsvinner i mengden av studenter i hovedstaden. For hva er egentlig Velferdstinget i Oslo og Akershus? Er det så negativt som Universitas i forrige uke skriver i artikkelen «Ukjent» organisasjon forvalter millioner, at vi er «ukjente»? Eller er det et signal om at du faktisk har det ganske bra som SiO-student? Jeg tror nemlig det er det siste som stemmer.

«Clark Kent er i dette tilfellet Velferdstinget»

Så hvem er vi? Hvem er Clark Kent? Clark Kent er i dette tilfellet Velferdstinget. Jeg og tre andre er valgt av studentene til å jobbe på heltid for å gjøre SiO enda litt bedre for deg!

Vi er din Supermann, og vi gjør alt vi kan for å gjøre studentlivet ditt så godt som overhodet mulig.

Vi har vært din superman i snart elleve år. Og hva får man til som Supermann? Vi har fått køene i SiO psykisk helse til å rase fra fire måneder ned til to uker. Vi har fått køene i tannhelse til å gå fra inntaksstopp, til én ukes ventetid. Vi har bidratt til å pushe på

planer og byggeprosesser for å tilby et tak over hodet til 3 000 flere studenter i 2020.

Selv om Velferdstinget jobber hver dag for å gjøre din hverdag tryggere og enklere, så er vi nok kanskje som Universitas sier; «ukjent». Det tror jeg er fordi SiO leverer de beste tjenestene til deg, og du ser at SiO blir bedre for hver dag som går. Det betyr at Supermann gjør noe riktig! Og befolkningen i Smallville (dere SiO-studenter), kan nyte studentlivet til det fulle!

For mange av oss er SiO på plass i livet vårt, hele tiden! Jeg våkner hos SiO. Jeg spiser frokost hos SiO. Jeg får kaffen min fra SiO. Jeg trener hos SiO. Jeg har fastlegen min i SiO, og når jeg trenger det så er psykologen min i SiO.

Akkurat som Supermann, vil vi stille opp for deg! Har du et forslag som kan gjøre SiO enda bedre? Stikk innom oss på Villa Eika på Blindern, eller ring meg!

FORSKERPERSPEKTIVET

Besøk frå framtida

Sjølvkøyrande bilar, dronar og virtuell realitet. Framtida byr på mange moglegheiter. Men vi kan neppe overlata dei etiske problema til robotane, ifølge forskarar.

Ny teknologi

tekst Reidar Schei Jessen

Dronane flaug gjennom glashuset i Forskningsparken, mens roboten «Hepro» frakta kaffikoppar til dei ulike arrangementa. Optimisme og framtidstru fylte salen da Universitetet i Oslo og næringslivet arrangerte forskingsfestivalen «Cutting Edge» førre veke. I tillegg til at Erna Solberg fortalde at teknologien skal forandre Noreg og at ny vitskap er den nye oljen, fekk 60 forskarar ti minutt kvar til å skildra forskinga si. Forsking som skal løyse nokre av dei største utfordringane vi står overfor i åra som kjem

Av dei 60 forskarane fortalde Pål Rongved, professor ved Farmasøytisk institutt ved Universitetet i Oslo, at stadig fleire bakteriar blir resistente mot antibiotika, og at det ikkje er blitt utvikla fleire enn to nye antibiotikamedikament dei siste 30 åra. Rongved og forskargruppa hans i Oslo håpar å gjere gjennombrøt dei kommande åra og finne fram til nye stoff i kampen mot antibiotikaresistens.

Etterpå fortalde anestesilege Fridtjof Heyerdal frå Oslo universitetssjukehus om framtidens ambulanse og transportløysinga for pasientar med høg smitterisiko, som han har vore med å utvikle. Ein tredje forskar,

Henrik Lid Scharff frå selskapet Salcape, jobbar med å finne nye måtar å fange karbon, og meiner at dei skal klare å bli best i verda på handtering av CO₂-forurensing frå industrien. Bodskaen frå innovatørane var at teknologien finst, men at det ofte skortar på vilja blant politikarar og i næringslivet.

Gjennom heile festivalen var det drone-workshop for dei som ville skaffe seg ein privat drone. Dronar er fjernstyrte, ubemanna farkostar, som er i stand til å operere både på bakken, i lufta og til havs. Det tok knapt fem minutt å sette saman ein drone, men det var vanskelegare å flyge enn å bygge. Ifølge selskapet «Makeadrones», som sto bak dronane, er det i prinsippet den same teknologien bak dronane deira og dei militæret brukar til å fjernstyre bombeangrep i land som Afghanistan og Pakistan. Dronar kan brukast til å fotografere utilgjengelege stadar, til dømes eit brannåstad eller krigsområde, men også overvaka naboene.

Mange av dei nye løysingane og oppfinningane som vart presentert på «Cutting Edge» er kjend for å vere kontroversielle. Silvija Seres frå Polyteknisk foreining var uroleg for at vi utviklar ny teknologi raskare enn det vi klarer å handtere, og at dette kan skapa farlege situasjonar. Mange har til dømes hevda at framveksten av dronar representerer ein alvorleg trussel mot fred og tryggleik. Dei seinaste åra har konseptet «Responsive Innovation and Research» (RRI) blitt meir vanleg i forskingsprosessar. UiO si satsing på livsvitskap var til stades på Cutting Edge, og fortalde om korleis dei prø-

ver å få inn det etiske perspektivet tidlegare i prosessen. Dette er for å hindre at forskarar byrjar å arbeide med oppfinningar med negative konsekvensar på lang sikt.

I dag er det ein tendens at etikken blir ein slags festbrems etter at den nye teknologien har komme. Ifølge forskarar ved «Cutting Edge» vil framtida føre med seg menneskeskapte klimaendringar som må løysast. Mykje tyder også på at robotane kjem til å ta over mange arbeidsoppgåver frå menneska. Likevel – forskarane meiner det må vere mennesket, ikkje robotane, som må avgjera kva konsekvensar me vil unngå frå vitskap og ny teknologi også i framtida.

Cutting Edge festival 2016 og Oslotech

- Arrangør av festivalen er Oslotech, eit selskap i Forskningsparken, som er eigd av Universitetet i Oslo og Oslo kommune.
- Oslotech skal fremje innovasjon, ny teknologi og industri i Oslo-regionen.
- Hovudformålet til Cutting Edge er å vise korleis forskning, vitskap og ny teknologi kan bidra til verdiskaping for samfunnet, næringslivet og industrien.
- Tverrfagleg samarbeid blir løfta fram som ein viktig berejleke.

anmelderredaktør: Morten Oftedal Schwencke
mortensc@universitas.no 977 73 328

ANMELDELSER

Universitas anbefaler (følg spillelista på spotify)

Ny norsk musikk

Heartbreak Hotel – Lars Vaular, Vinz
Ordkunsteren Vaular med en deilig mellow tune

Witness – Mikhael Paskalev
Indie-kometen er tilbake slik vi kjenner han

Work – Stella Mwangi
Stella har funnet tilbake til sine dancy afrikanske røtter

2 sko – Jaa9 & Onklp, Bare Egil
Et samarbeid som umulig kan gå dårlig

Teater:

Overbevisande skodespel: Gard Skagestad fyller den mannlege hovudrolla med liv og energi i ei framsyning prega av mørke, kalde haustfargar.

Eksistensialistisk såpedrama

PRESSEFOTO: ERIK BERG

Viss du berre vil få med deg eitt stykke av «ikkje-i-år-heller-men-kanskje-neste-år-Nobelprisvinnaren», er dette eit godt høve.

Draum om hausten frå 1999 er rekna blant klassikarane til Jon Fosse, og det er lett å forstå kvifor. Dialogen veks-lar raskt og elegant mellom det alvorstungt filosofiske, det leikent erotiske og det smertefullt kvardagslege. Trass i gjentakningane som er Fosses signatur, blir det aldri monotont.

Etter å ha møtt ei gamal flamme på kyrkjegarden, tar den

mannlege hovudpersonen eit avgjerande val, og blir med henne og forlèt kona og sonen. Resten av livet må han leve med vekslande kjensler, ei mor som kjenner seg svikta, og ei ekskone som spøker rundt i bakgrunnen og minner om at «ingenting er lenge sidan». Tid og korleis tida hentar oss inn er gjennomgåande tema i stykket. Handlinga flyt også mellom ulike tider, noko som bidrar til ei draumeaktig stemning.

Det er første gong stykket blir sett opp på ei norsk hovudscene, og for å fylle rommet må regissøren og skodespelarane bruke breie penslar. Av og til blir resultatet vel melodramatisk, slik at det ettertenksame i teksten og dei små stemningsskifta druknar. Ensemblet skal likevel ha for at dei gir karakterane liv og energi, og framhevar komikken

Draum om hausten

Av: **Jon Fosse**

Kor: **Det norske teatret**

Regi: **Trine Wiggen**

som finst oppi det mørke alvoret. Fosse-framsyningar blir av og til farge- og humørlause. Det blir ikkje denne.

Det Norske Teatret får i det heile tatt mykje ut av den sterke teksten til Fosse, og sjølv om den timelange førestil-linga krev konsentrasjon, blir ho aldri utilgjengeleg. Ikkje akkurat ein kur mot haustdepresjonen, men ein dose melankoli ein godt kan unne seg.

Runar Bjørkvik Møland
anmeldelser@universitas.no

Plate:

Gledelig gjensyn

Kaja Gunnufsen leverer varene på den vanskelige andreplata.

Noen mennesker vokser aldri opp, sies det. Kaja Gunnufsens musikk har den samme ungdomme-lige ærligheten som før. Den lyse, nesten snakkende stemmen, har også endret seg lite. På andreskiva *Ikke tenk på det* fremstår hun imidlertid som modnere enn før. Resultatet er tidvis glitrende.

Førstespetet «Barnåler» starter ballet på en glimrende måte, med god hjelp fra bergensrapper Lars Vaulars ordkunster. Over lekt gitarspill vites det om «greia

med døden», og det er tydelig allerede her at det er en klokere Gunnufsen vi møter. Mer lettfattelig klokskap får vi også servert fra Per Fuggeli, som dukker opp noen spor senere i en finurlig og sjarmerende samtale i tittelsporet. Også den sjarmerende ironien, nihilismen og selvmedli-denheten hun er kjent for er med i pakka. «Jeg er Tommy Steines humor», synges det i «Kvinneforum», og man flirer godt. De banale, men treffende tekstene er fortsatt en av Gunnufsens store styrker.

Selv om mye er forandret i Ås-jentas liv er det fremdeles rom for hennes sedvanlige hverdagsmelankoli. På forrige plata gikk alt til helvete, men denne gangen er livet ofte

Ikke tenk på det

Av: **Kaja Gunnufsen**

Plateselskap: **Kaja G Records**

sånn passe. At kvaliteten på enkelte låter da dessverre ender opp med å nettopp bli «sånn passe» er kanskje ikke så merkelig. Enkelte låter fremstår uforløste, og det er ikke alltid man evner å skjenke Gunnufsen sin fulle sympati.

Heldigvis er albumet som helhet både morsomt og fint. Produsent Kenneth Ishak skal ha sin del av æren for at albumet lyder så bra som det gjør. Instrumenteringen er enkel, men velkomponert. *Ikke tenk på det* er et godt eksempel på hvordan et vanskelig andrealbum kan løses. Gjenkjennelig, men nytenkende og modent. Faen, Kaja, du fikk det til igjen.

Mathias Gravdehaug
anmeldelser@universitas.no

Gamle skatter

Hva: **Loppemarked**

Når: **Hver helg**

Ida Wammer, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Lopper deg for tungsinn

Om høsten er det lett å rasjonalisere fire innedager på rad, men etter alt å dømme vil det ikke gi noen verdifulle utslag på livskvaliteten din. En pragmatisk metode for å kurere den kvelende tungsindigheten kan derimot være å oppsøke et loppemarked. Først og fremst får du utvilsomt rettferdiggjort kjøpet av månedskortet

(det er klart at det gjør like vondt hver måned!). Stemningen er gjennomgripende god, med mennesker ikledt gule vester som er villige til å strekke seg langt for ditt ve og vel. Hjemmelagde vaffer kan enkelt oppdrives, og objektene som selges er priset i din favør. Og sist men ikke minst: du redder verden... litt.

Alt for mye

Hvem: **Anbefalere**

Hva: **Anbefalinger**

Philip A. Johannesborg, kulturredaktør

Ukas advarsel

Advarsel: anbefaling

Selv om ordet tidsklemma er utdatert, så er betydningen fortsatt reell hos de fleste. Vi har ikke tid til en dritt. Ukens advarsel går ut til alle dere som anbefaler ting. JEG ORKER IKKE MER. Hyllene er fylt opp med bøker som burde vært lest, spillelistene renner over av obskure indie-band og den lange rekken med

lovende utsteder er lenger enn maska til Therese Johaug. For ikke å snakke om alle podkastene som blir slengt etter deg. Misforstå meg rett, det er mye jeg har lyst til å stikke nesen i. Akkurat nå klarer jeg meg med Radioresepsjonen i dobbelt tempo! Postkasse, poasse, pose!

Film:

Østkantens pøbelvelde

Nesten-dokumentaren *Barneraneren* er *Skam* sett fra Groruddalen.

En østkantgutt tvangsflyttes til Bærum etter å ha blitt dømt for medvirkning til ran. Det høres kanskje ut som en pitch til en ellevill forvekslingskomedie, men *Barneraneren* er en dokumentar, og en viktig sådan. Dette er historien om det norske rettsvesenets møte med mindreårige, om internjustis og om den delte byen Oslo. Men kanskje først og fremst forteller filmen en gripende historie om et ubrytelig vennskap.

I et slags dokumentarisk *Skam* fra Østkanten følger vi 15 år gamle Noah, én av de 19 tiltalte i den mye omtalte «barneranersaken». I stedet for fengelsstraff, får Noah et oppfølgingsteam som har jevnlige møter med ham på veien mot å bli en lovlydig borger. Vi dras inn i intime situasjoner mellom kompisene på Haugenstua, i sterk kontrast til det nye livet på vestkanten. Gjennom scener som er fengslende i sin hverdagslighet, lykkes filmen ikke bare i å fange det å være ung i Oslo, men også Noahs utilpasshet i sine nye omgivelser.

Filmingen veksler mellom flue på veggenperspektiv og det for tiden så mye brukte dokumentargrepet «dramatisering av virkelige hendelser». Regissør Jon Haukeland gir få hint om hva som er hva, noe som ofte

Politi og røver: Noah tvangsflyttes fra Oslo øst til vest etter et ran. Det er en merkbart overgang.

gjør det uklart om det vi ser først og fremst er dokumentar- eller spillefilm. Dette setter kjepper i hjulene for filmens troverdighet.

Ellers er kontrastene som tas opp i filmen tydelige og interessante. «De yngre» gjengmedlemmene og «de eldre», rettsystemet og ungdommen, øst og vest. Men *Barneraneren* tar aldri stilling i disse konfliktene. Resultatet er en uvanlig, men aktuell oppvekstskildring, som gjennom nærhet til

Barneraneren

Sjanger: **Dokumentar**

Regi: **Jon Haukeland**

menneskene lykkes i å sette spørsmålstegn ved fordommer og identitet.

Håvard Røsæg

anmeldelser@universitas.no

Bok:

Mye vidde, lite spennvidde

Amundsen. En roman er ikke like eventyrlig som eventyren Roald Amundsens sagnomsuste polferder.

Abehandle historien om Roald Amundsen gjennom fiksjon, er en interessant måte å utforske den historiske polfareren på. Forfatteren Espen Ytreberg utnytter imidlertid ikke friheten romansjangeren byr på til det fulle. *Amundsen. En roman* oppleves mer som en biografi presset inn i et skjønnlitterært format.

«**Han venter** med å svare, trassigheten gjør at han holder pusten». Ytreberg har angivelig inntrykk av at Amundsen er en trassig type. Dette, og mange andre forutinntattheter, forurensrer hovedkarakterens

personskildring. Amundsen blir, på mytologisk vis, fremstilt som en karikatur dratt ut av historiebøkene. Fiksjonen har et større potensial til å utforske og leve seg inn i den historiske personen, som forblir uforløst. Og synd er det, for *Amundsen. En roman* er ellers full av spennende detaljer.

Beskrivelsene av omgivelsene er så presise at man får inntrykk av at forfatteren konkret gjengir det han ser visualisert i et fotografi. Det er likevel gjennom disse skildringene at medieviteren Ytreberg er i sitt rette element og fortellingen trer frem på sitt mest nyanserte og levende. Et lite utvalg bilder minner om at den iskalde og forblåste vidda faktisk eksisterer, og om hva Amundsen måtte trosse for å nå sine mål. For selv om *Amundsen. En roman*

Amundsen. En roman

Forfatter: **Espen Ytreberg**

Forlag: **Tiden**

ikke er den mest engasjerende romanen, skal det sies at Roald Amundsens historie er verdt tiden, grundigheten og papiret Ytreberg har brukt på den på den.

Regine Stokstad

ellars@universitas.no

Kulturkalender

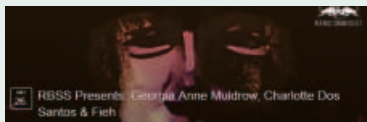
26

okt

Finn din framtid

Samfunnsvitere fra Geelmuyden Kiese, Gambit H+K, Proba samfunnsanalyse og PwC Consulting gjester studenpuben U1 på UiO. De skal dele sine tips og triks om PR- og kommunikasjonsbransjen. Arrangert av «Finn din framtid».

SV-fakultetet UiO på U1 16:15–18:00 – Gratis

26

okt

En smak av By:Larm

Georgia Anne Muldrow og Charlotte Dos Santos tar med seg By:Larm-annonserte Fieh til Parkteateret. Eventet er en del av Red Bull Sound Select, som dytter fremadstormende artister opp og frem. Det blir om ikke annet mye musikk for pengene, ettersom Red Bull gir deg 100 kroner avslag på billetten om du klikker deg inn på eventet.

Parkteateret 20:00 – 150 (50) kroner

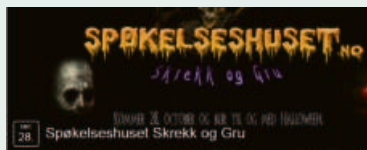
27

okt

Nieu på Sentralen

Humornieu gjentar suksessen med show på en av Oslos desidert fineste venues, Sentralen. Erik Solbakken og Hasse Hope headliner showet i tillegg til den vanlige stallen. Blir nok morro.

Sentralen 21:00 – 170 kroner

28-31

okt

Skrekk og gru

Så var det Halloween igjen, dagen som deler befolkningen i to. De som elsker og de som hater. Førstnevnte kan kose seg gløgg hele helgen og selve halloweenkvelden på Chateau Neufs egne spøkelseshus. Det ryktes om 400 meter med «gru».

Chateau Neuf – 90–150 kroner

30

okt

Filip Bernard og Hanne Fjeldstad

Silkestemmen Filip Bernard, kjent fra sin tredje plass i fjordårets The Voice, og Ski-enjenta Hanne Fjeldstad gjester scena på Uhørt. Myyyy god musikk for pengene.

Uhørt 20:00 – 80 kroner

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

Propaganda-apparatene

Universitas hadde besøk av HiOAs interne kommunikasjonsorgan, Khrono, denne festlige tirsdagskvelden. På telefonen sitter redacteur Torry og preiker casual om mediebransjens

potensial og purpose med student«avisen» Inside. Westerdals får ny student«avis», Løvenskiold Partnerstudio må tjene inn de 50 millionene på en eller annen måte. Grættis da.

Ukas studentvin

MAGI: Så, jeg er nettopp ferdig på jobb sent på kvelden og besøker en venn. Han bor i et kollektiv hvor det bor en kvinne. Denne kvinnen kjenner én av verdens beste vinsmakere, og introduserer oss for denne vinen.

Slått. Over. Ende. Vi var i en galakse, på en akse, langt, langt vekke. Av smak. Av følelse. Av kjærlighet. Og det varte lenge. Lenge etter vinglasset var tomt, så var smaken der. Det var som å gå inn i en verden hvor Harry Potter finnes og følelsen av magi er virkelig.

Vi er langt over budsjett her, men vi garanterer at det er verdt det. Oppdraget vårt nå er å finne denne profesjonelle vinsmakeren, og spørre om denne følelsen kan gjenskapes av billigere vin. God helg.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Bod. Classica El Pacto Tempranillo 2012

Pris: 175 kroner

Land: Spania

Alkohol: 14 prosent

Eskil Wie, utenriksredaktør i Universitas

Også du, min sønn Vebjørn Andersson

Forrige uke stemte Vebjørn Andersson, studentrepresentant i universitetstyret, for å nekte studenter å stille som rektor. Nå vurderer han å sviuke studentene en gang til, i bytte mot en god attest fra Ole Petter Ottersen.

Hei, Lise Blekastad i kommunikasjonsavdelingen til UiO her.

– Ja hei, ja.

Jeg vil bare si hjertelig takk for at dere i forrige uke ikke lagde dårlig stemning da vi vedtok at rektor ved UiO må ha professorkompetanse.

– Ja, nei som styremedlem stiller jeg meg fullt og helt bak dette forslaget.

Har dere fått noen tilbakemeldinger i etterkant av styremøtet?

– Jeg ble spurt av en studentliste om å stille til en debatt og da valgte jeg å gjøre det for å klargjøre hva som faktisk ligger i forslaget, noe jeg tror flere ikke vet.

Jeg har snakket med Ole Petter og

vi er alle veldig enige om at dere er de beste og enkleste studentrepresentantene å jobbe med.

– Åja, hehe.

Det står respekt av at dere, som studentrepresentanter, turte å gå mot studentene i denne saken.

– Ja, vi sitter jo ikke som representanter for studentparlamentet men som enkeltpersoner. Det er jo vanskelig å skille mellom de to rollene.

Neste forslag er kanskje noe drøyt, men vi håper vi har deres støtte. Mange professorer har fortalt at de føler seg presset av studenter til å ta opp forelesningene sine. Nå vil vi gjøre det ulovlig å ta opp forelesningene, slik at

vi får slutt på all denne masingen. Vi kan friste med en god attest fra Ole Petter dersom dere lyster. Tror du vi kan komme til en enighet her?

– Ja, dette er jo en interessant debatt å ta så det vil vi gjerne diskutere. Så interessant at det er såpass misnøye at det blir tatt opp. Det er vanskelig å bestemme seg på stående fot for hva jeg ville stemt men vil gjerne ta det opp til diskusjon.

Hvis vi ikke kan komme til enighet for universitetets beste, vil du vurdere din stilling som studentrepresentant til universitetstyret?

– Nei, det har jeg ingen planer om.

baksiden@universitas.no

QUIZBRØDRENE

av **Anders R. Erikstad**, **Kenneth Solberg** og **Vegard R. Erikstad**. Tidligere juniornorgesmestere i quiz

nald Trump var programleder for fra 2004–2015?

17. Den tyske kansleren fra 1969–1974 hadde fødenavnet Herbert Ernst Karl Frahm. Hvilket navn var han mest kjent under?

18. Hvilken kjent amerikansk regissør er aktuell med sin 47. film, «Café Society»?

19. Hva slags dyr, som finnes i verdens nordlige strøk, har det vitenskapelige navnet rangifer tarandus?

20. Hvilket afrikansk land er det eneste hvor hele landet ligger over 1000 meters høyde, og hvor landets laveste punkt er 1400 meter?

SVAR/DOM

0-4. **nAAAB:** HERREGUD DA. Hva SKJER. Så sjuuukt flaut for deg! Skam. (Noora ser ned på deg.)

5-9. **Student:** Du er kanskje ikke nAAAB, men litt dust. That's for sure. Husk at lesesalen er åpen også på søndager;)

10-14. **Forsteamanuensis:** Nååå snakker vi. Lett, motiverende klapp på skuldra. Keep it up

15-20. **Professor:** Kort applaus! Ikke la det gå til hodet på deg;)

- Nylig ble ligningstallene for 2015 offentliggjort. Han med 19. størst formue i Norge har et etternavn som er navnet på en fisk på fransk. Han er 93 år gammel og eier mange eiendommer og kjøpesentre. Hvem?
- En anonym krafttrader, som figurerer høyt på inntektslistene, hvert år deler etternavnet med Norges eldste fortsatt eksisterende bryggeri. I hvilket tiår ble det grunnlagt?
- Alexandra (20) og Katharina Gamlems-haug (21) Andresen har til sammen 14 milliarder kroner i formue. De er døtre av Johan H. Andresen. Hva slags vare har Andresen-familien historisk tjent store penger på?
- Hva heter de to endene som konkurrer med Onkel Skruer om å være verdens rikeste?
- Han debuterte med albumet «Get Rich

or Die Tryin'» i 2003, og han spilte i filmen med samme navn i 2005. Hvem?

6. Hvem er sentralbanksjef i USA?

7. Hvilken sentralbank regnes som verdens eldste? Den ble grunnlagt i 1668 og deler årlig ut en kjent pris.

8. Bob Dylan er tildelt nobelprisen i litteratur «for having created new poetic expressions within the great American song tradition». Hva het hans debutalbum som startet det hele?

9. Hvilken walisisk poet har skrevet diktet «Do not go gentle into that good night», som det blant annet refereres til i filmene «Interstellar» og «Independence Day»?

10. «Interstellar» er regissert av Christopher Nolan og har blant andre Anne Hathaway og Michael Caine på rollelisten. Hvilken annen film regissert av

Nolan har både Hathaway og Caine på rollelisten?

11. Til hvilket verv ble portugiseren António Guterres nylig valgt?

12. Hva heter den norrøne kjærlighetsgudinnen som er gift med Brage? Hun deler navn med en tidsskriftdatabase, og i tillegg er navnet lydløst med deler av navnet til en matmerkevare.

13. Hvilken av disse fiskeartene tilhører ikke gruppen torskefisker: Torsk, hyse, sild, lyr eller sei?

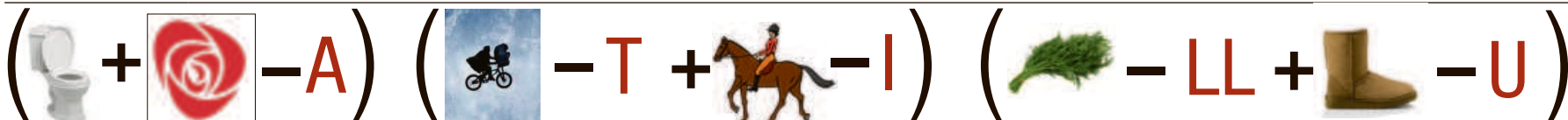
14. Hva defineres av Store norske leksikon som det følgende, «navn på arabisktalende hel- og halvnomadene i ørken- og steppelandskaper av Arabia, Syria, Jordan, Irak og Nord-Afrika.»?

15. Hva var romernes navn på Middelhavet? Oversatt fra latin til norsk betyr det «vårt hav».

16. Hva het realityprogrammet som Do-

Rebus

av karinator

HINT: She cries just like a baby. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Takk for alt Almaas, gamle ørn» Det klarte INGEN, men desken tar selvkritikk for lok utforming. Men hey, denne er ganske chill ^